

Styrket pædagogisk læreplan for Hyldeblomsten

Indledning

Nærværende læreplan er fælles for den samlede Hyldeblomst, den beskriver vores overordnede ramme om ønsket kvalitet og løbende udvikling af tilbuddet. Læreplanen er skrevet som et overordnet arbejdsredskab, som bruges dynamisk og fleksibelt, da vores børnegrupper er vekslende i forhold til behov for understøttelse og forstærkede indsatser. Vi har altid fokus på hvad der er bedst for børnene og vores arbejdsfællesskab.

Hyldeblomstens kerneopgave

At skabe og være medskabende for at bygge en rede hvor børnene kan vokse, gro og udvikle sig, sammen og hver for sig

Hyldeblomsten er Egedal kommunens samlede tilbud for understøttende indsatser for 0-5 årige børn. Vi tror på at stort set alle børn kan trives i et alment miljø, og kun en meget lille gruppe har brug for noget andet, det er denne gruppe der går i vores hjemmedel.

Hyldeblomsten består af nedenstående tre grupper.

Gruppeordningen i Hyldeblomstens hjemmedel

Et tilbud for børn der ikke i tilstrækkelig grad udvikler sig og trives i et alment børnehuse. Børnene er typisk indenfor den del af autismspektret der kræver mere indsats. Derudover kan børnene have komplekse udfordringer og vilkår. Tilbuddet hører under dagtilbudsloven.

Det særlige dagtilbud i Hyldeblomstens hjemmedel

Et tilbud for børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Tilbuddet hører under Barnets lov – tillægsskriv bilag 1

Indsatsteamet som arbejder ude i de almene børnehuse

Egedal kommunens understøttende enhed, som arbejder for at styrke deltagelsesmuligheder, legende læringsmiljøer og stærke børnefællesskaber. Vi arbejder praksisnært, det betyder, at vi er en del af hverdagen sammen med børn, medarbejdere og

ledelse. Vi udvikler ikke praksis fra sidelinjen – vi udvikler den sammen med dem, der står i den.

I Hyldeblomsten tager vi afsæt i Dagtilbudslovens forståelse af, at alle børn har ret til trivsel, udvikling, læring og dannelse i meningsfulde fællesskaber. Som samlet tilbud rummer vi en børnegruppe med behov for understøttende og forstærkede indsatser. Dette kalder på en pædagogisk praksis, hvor vi kontinuerligt arbejder med at skabe deltagelsesmuligheder, der understøtter både det enkelte barns udvikling og dets oplevelse af at høre til i fællesskabet.

Vores pædagogiske grundlag tager afsæt i Egedal Kommunes børnesyn, hvor barnet mødes som et kompetent individ med egne perspektiver, intentioner og udviklingspotentialer. Barnets handlinger forstås i den kontekst og de fællesskaber, det indgår i, og det er de professionelles ansvar løbende at tilpasse læringsmiljøet, så barnet tilbydes de bedst mulige betingelser for trivsel, læring, udvikling og deltagelse.

Indsatsteamet arbejder forebyggende i kommunens almeninstitutioner med udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan. I tæt samarbejde med de enkelte institutioner understøtter vi udviklingen af inkluderende læringsmiljøer, hvor alle børn oplever at have deltagelsesmuligheder og kan indgå meningsfuldt i de fællesskaber, de møder i løbet af dagen. Gennem en ressourceorienteret og relationel tilgang arbejder vi for, at alle børn får mulighed for at udvikle sig, trives og være en aktiv del af fællesskabet.

Inspireret af Tea Thyrre Sørensens forskning betragter vi udvikling som noget, der sker gennem relationer og samspil. Barnets mulighed for at udvikle selvregulering, identitet, robusthed og deltagelseskompetencer er tæt forbundet med oplevelsen af trygge tilknytningsrelationer og nærværende voksne, der understøtter barnets følelsesmæssige og sociale udvikling gennem samregulering og legen, som en helt central pædagogisk nerve i Hyldeblomstens arbejde med børn der har brug for understøttende og forstærkede indsatser.

Vi arbejder kontinuerligt med udviklingen af læringsmiljøer, hvor relationel kvalitet, deltagelsesmuligheder, børneperspektiver og professionel refleksion udgør centrale pejlemærker, både i gruppeordningen, Det Særlige Dagtilbud samt i Indsatsteamet.

Det pædagogiske læringsmiljø

I Hyldeblomsten forstås læringsmiljøet som summen af de fysiske, sociale, relationelle og organisatoriske rammer, som børnene møder gennem hele dagen.

Læring finder sted i alle hverdagens sammenhænge; i legen, måltidet, garderoben, samlingen, aktiviteterne, overgange og spontane samspil. Derfor arbejder vi kontinuerligt med at udvikle læringsmiljøer, der skaber forudsigelighed, tryghed, nysgerrighed og deltagelsesmuligheder for alle børn.

Den fagprofessionelle opgave består i løbende at undersøge:

- Hvilke deltagelsesmuligheder læringsmiljøet tilbyder
- Hvordan barnets perspektiv kommer til udtryk
- Hvordan relationer understøtter udvikling og trivsel
- Hvordan fællesskabet kan rumme individuelle behov
- Hvordan vi som voksne positionerer os i samspillet med børnene

Læringsmiljøet justeres kontinuerligt gennem observation, refleksion og evaluering med henblik på at sikre pædagogisk kvalitet.

Vi arbejder med et årshjul, hvor forskellige temaer indgår hen over året. Indenfor disse temaer planlægges lege og aktiviteter, der understøtter børnenes trivsel og udvikling indenfor zonen for nærmeste udvikling, og hvor forskellige elementer fra den styrkede læreplan er tænkt ind i lege og aktiviteterne.

Alsidig personlig udvikling

I Hyldeblomsten forstås alsidig personlig udvikling som barnets mulighed for gradvist at udvikle en oplevelse af identitet, selvværd, handlekraft og tilhørsforhold.

For børn med behov for understøttende indsatser og miljøer, kan udviklingen af et positivt selvbillede være tæt forbundet med oplevelsen af at blive mødt med forståelse, anerkendelse

og passende forventninger. Derfor arbejder vi med at skabe relationelle miljøer, hvor barnet oplever sig set, forstået og betydningsfuldt.

Med inspiration fra Tea Thyrre Sørensens perspektiver på tilknytning og dannelse arbejder vi ud fra forståelsen af, at barnets identitet udvikles gennem betydningsfulde relationer.

Gennem trygge samspil får barnet erfaringer med egne følelser, behov, ressourcer og grænser.

Vi understøtter dette ved at:

- møde barnet med sensitivitet og nysgerrighed
- have fokus på hverdagspædagogik og børnenes selvhjulpenhed
- skabe følelsesmæssig tryghed
- understøtte barnets initiativer
- anerkende forskellighed
- skabe succesoplevelser
- understøtte barnets oplevelse af mestring.

Social udvikling

Social udvikling forstås som barnets mulighed for at indgå i, bidrage til og opleve sig som en del af fællesskaber.

I Hyldeblomsten er fællesskabet et pædagogisk mål i sig selv. Samtidig anerkender vi, at børn deltager forskelligt og har forskellige forudsætninger for at indgå i sociale sammenhænge.

Vi arbejder derfor ud fra en inkluderende forståelse, hvor det er fællesskabets ansvar at skabe plads til forskellighed.

Børnenes sociale udvikling understøttes gennem:

- små og overskuelige fællesskaber
- guidning i sociale samspil

- fælles oplevelser
- legemiljøer med forskellige deltagelsesformer – herunder mulighed for at være en del af et alment miljø
- understøttelse af venskaber og relationer
- fokus på gensidighed og tilhørsforhold

Vi ser sociale kompetencer som noget, der udvikles gennem deltagelse og erfaring. Derfor arbejder vi med at skabe læringsmiljøer, hvor alle børn oplever at kunne bidrage til fællesskabet på egne præmisser – med fokus på zonen for nærmeste udvikling.

Kommunikation og sprog

Kommunikation forstås bredt som barnets mulighed for at udtrykke sig, blive forstået samt forstå andre.

I Hyldeblomsten har børnene forskellige kommunikative forudsætninger. Derfor arbejder vi med et udvidet kommunikationsbegreb, hvor både verbal og nonverbal kommunikation tillægges værdi.

Vi har fokus på:

- kommunikative samspil gennem hele dagen
- alternativ, supplerende og understøttende kommunikation
- visuel understøttelse
- tegn til tale
- kropssprog
- sproglige fællesskaber.

I et tilknytningsperspektiv ses kommunikation som tæt forbundet med relationer. Barnets lyst til at kommunikere udvikles gennem oplevelsen af at blive mødt, forstået og taget alvorligt.

Derfor arbejder vi med relationel kvalitet og et undersøgende børneperspektiv i alle kommunikative samspil.

Krop, sanser og bevægelse

Krop, sanser og bevægelse udgør et centralt udviklingsområde for mange af børnene i Hyldeblomsten.

Vi betragter kroppen som barnets primære adgang til verden. Gennem sansning, bevægelse og kropslige erfaringer udvikler barnet forståelse af sig selv og sine omgivelser.

Vi arbejder med læringsmiljøer, der understøtter:

- kropsbevidsthed
- motorisk udvikling
- sanseintegration
- bevægelsesglæde
- regulering af arousal – herunder sam- og selvregulering
- deltagelse gennem kropslige erfaringer

For nogle børn er kropslig regulering en forudsætning for læring og deltagelse. Derfor integreres sansemotoriske perspektiver som en naturlig del af hverdagens pædagogiske praksis - her får vi tværfaglig understøttelse i samarbejdet med børne terapeuterne.

Indsatsteamet har desuden samme fokus i de almene institutioner, som en særlig og vigtig del af indsatsen.

Vi arbejder med balancen mellem aktivitet og restitution, så barnet understøttes i udviklingen af selvregulering gennem samregulering med nærværende voksne.

Natur, udeliv og science

Natur og udeliv skaber særlige muligheder for deltagelse, læring og sanselige erfaringer.

I Hyldeblomsten arbejder vi med naturen som et læringsmiljø, hvor børnene får mulighed for at udforske, undersøge og erfare verden gennem konkrete oplevelser.

Naturmiljøerne understøtter:

- nysgerrighed
- eksperimenterende tilgang til verden
- sanseoplevelser
- motorisk udvikling
- fællesskaber på tværs af forudsætninger.

Vi arbejder med science som en undersøgende og eksperimenterende tilgang til læring, hvor børnene støttes i at stille spørgsmål og skabe erfaringer gennem aktiv deltagelse. Med udgangspunkt i børnenes forudsætninger, interesser og nysgerrighed tilrettelægges aktiviteter, der understøtter læring i barnets zone for nærmeste udvikling. Gennem undren, udforskning og fælles refleksion får børnene mulighed for at udvikle forståelse for sammenhænge i deres omverden og opleve glæden ved at undersøge og opdage nyt.

Målet er ikke bestemte læringsresultater, men at understøtte børnenes undren, engagement og lyst til at udforske verden, og danne erfaringer med det miljø, der er omkring dem.

Hyldeblomsten ligger i et naturskønt område, og vi benytter nærmiljøet i forskellige aktiviteter, så børnene får erfaringer med den verden, de er en del af. Derudover benytter vi begge legepladser tilknyttet matriklen.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur og æstetik forstås som de måder, hvorpå børn oplever, skaber og deler mening med andre.

I Hyldeblomsten arbejder vi med kultur som både noget, børnene møder, og noget de selv er med til at skabe.

Gennem æstetiske processer får børn mulighed for at:

- udtrykke tanker, følelser og oplevelser
- opleve fællesskab
- deltage på forskellige måder
- udvikle fantasi og kreativitet
- være både tilskuer og deltager
- opleve skønhed og skabende processer

Vi har fokus på, at kulturelle fællesskaber skal være tilgængelige for alle børn, uanset kommunikative, kognitive eller motoriske forudsætninger.

Børnenes forskellige udtryksformer betragtes som værdifulde bidrag til fællesskabet og som en vigtig del af deres dannelsesproces.

Vi tilbyder i Hyldeblomsten fx Bog Bio, ture ud af huset, at eksperimentere med kreative og musiske processer.

Forældresamarbejde

Forældrene er de vigtigste personer i barnets liv og centrale samarbejdspartnere i den pædagogiske opgave.

Vores forståelse af barnets trivsel og udvikling er et fælles ansvar mellem hjem og dagtilbud.

Samarbejdet bygger på:

- tillid
- respekt
- gennemsigtighed
- fælles refleksion

- fokus på barnets ressourcer og udviklingsmuligheder.

Forældrenes viden om barnet bidrager væsentligt til forståelsen af barnets behov, interesser og perspektiver og indgår derfor aktivt i planlægningen af den pædagogiske indsats, og i samarbejde med relevante tværfaglige samarbejdspartnere på netværksmøder.

Vi har et forældreråd, som især har fokus på fællesskab forældrene imellem.

Evalueringskultur

Som evalueringsredskab anvender vi SOS-modellen. Modellen understøtter en systematisk og refleksiv tilgang til vores pædagogiske praksis og hjælper os med at fastholde fokus på både barnets perspektiv og læringsmiljøets betydning.

SOS-modellen bidrager til en fælles faglig refleksionskultur, hvor vi som personale løbende justerer og udvikler vores praksis. Evalueringen retter sig primært mod de voksnes handlinger, organisering og læringsmiljøets kvalitet, så vi kan sikre, at alle børn mødes med passende støtte, høje forventninger og reelle muligheder for deltagelse i meningsfulde fællesskaber.

Vores faglige afsæt

Legen er kernen i vores pædagogiske arbejde.

Vi ser legen som børns vigtigste arena for trivsel, udvikling, læring, relationer og dannelse. Derfor arbejder vi med at skabe legende læringsmiljøer, hvor alle børn oplever, at de kan deltage, bidrage og høre til.

Vi retter ikke først blikket mod barnet, når noget bliver svært. Vi undersøger de deltagelsesmuligheder, relationer og læringsmiljøer, vi sammen skaber omkring barnet. Vi tror på, at udvikling sker, når de professionelle er nysgerrige på egen praksis og tør undersøge nye muligheder sammen.

I Hyldeblomsten arbejder vi ud fra forståelsen af, at børn udvikler sig i relationer. Når børn mødes af trygge voksne, som er følelsesmæssigt tilgængelige, nysgerrige og regulerende, skabes fundamentet for trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vores pædagogiske opgave består derfor i kontinuerligt at udvikle læringsmiljøer, hvor det enkelte barns behov mødes, uden at barnet adskilles fra fællesskabet. Målet er, at alle børn oplever sig som betydningsfulde deltagere i fællesskaber, hvor forskellighed ses som en styrke, og hvor alle børn får mulighed for at udvikle sig i deres nærmeste udviklingszone.

Et godt samarbejde er højt prioriteret i den samlede Hyldeblomst og vi arbejder ud fra begrebet om psykologisk tryghed, som er en forståelse der bygger på at man deler fejl, ideer og vanskelige dilemmaer uden frygt for at møde negative konsekvenser. Alle skal tage ansvar for egne handlinger og adfærd, og man kan altid få hjælp via sparring, samtale og vejledning.

De fire hjørnesteen i vores kerneopgave er; kommunikation, tillid, nysgerrighed og nærvær overfor vores kollegaer, forældre og samarbejdspartnere

Der laves DPU – dansk pædagogisk udviklingsplan én gang om året, med efterfølgende planer for børnenes nærmeste udviklingszone. Redskabet er dynamisk og bruges til at sikre børnenes kontinuerlige udvikling, læring og trivsel. Der holdes netværksmøder ca. 2 - 3 gange årligt med deltagelse af relevante tværfaglige samarbejdspartnere.